

Aan: het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht.

Maastricht, 14 april 2016.

Onderwerp: Inspraakreactie op de concept verordening subsidies vrijwilligersactiviteiten
2017 en de bijbehorende“ uitvoeringsregeling buurtnetwerken 2017-2018.

Geacht college,

Het bestuur van de Stichting WIJ'S, Burger voor Burgers geeft u hierbij
haar reactie op de uitvoeringsregeling buurtnetwerken 2017-2018,
onderdeel van de “concept verordening subsidies vrijwilligersactiviteiten 2017.

Onze eerste reactie betreft de *definitie van actieve buurtbewoner*, - die niet genoemd wordt in
voornoemde verordening, wel in de uitvoeringsregeling.

Onze tweede reactie betreft *gemiste onderdelen, de toegankelijkheid en kwaliteit* van de
teksten zelf.

De verordening begint met verwijzingen naar ‘de innovatieopdracht Welzijn en Zorg’ en ‘een
veranderproces’. Kort samengevat gaat dit proces over de veranderende relatie tussen burgers,
overheid en professionele organisaties waarbij burgers een actieve rol nemen - of krijgen – bij
de zorg voor elkaar en het welzijn van de buurt. Bij verandering van bestaande praktijken en
verhoudingen verschuift het accent van *wat* moet veranderen naar *hoe* gaan we dat doen.
Deze verschuiving geeft extra gewicht aan de uitvoeringsregeling buurtnetwerken 2017-2018
met haar definitie van actieve buurtbewoner (pag. 6) ; en aan de verstaanbaarheid van de
teksten.

Wij verwijzen hierbij ook naar de brief van de Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Statengeneraal van 16
november 2015, kenmerk 2015-0000650087, met als onderwerp :”Standpunt Buurtrechten”.
Naar onze opvatting geeft de minister in zijn brief aan dat hij meer “ruimte” wil geven aan
actieve burgers,- dan nu in de verordening lijkt opgenomen. Naar zijn opvatting moeten de
burgers een volwaardige positie krijgen in de participatieprocessen!

1. De definitie van actieve buurtbewoner. (zoals verwoord in artikel 1 onder e).

We hebben kritiek op de manier waarop deze definitie¹ los van verordening en definitielijst een eigen leven leidt zonder duidelijkheid over status en zeggingskracht in de uitvoering. We hebben kritiek op de definitie zelf.

De definitie is discriminerend.

Alle burgers die zich inspanssen voor elkaar en de buurt, onafhankelijk van het buurtplan, zijn uitgesloten, dus niet erkend. In de dagelijkse leefwereld hebben buurtbewoners eigen motieven, eigen kennis en ervaring om voor elkaar en de buurt van betekenis te zijn, onafhankelijk van het morele en/of disciplinerende appèl van de overheid.

De definitie is eenzijdig en ‘systeem – centrisch’

Het buurtplan en de uitvoering daarvan via de buurtplatforms is een eenzijdige uitwerking van het huidige overheidsbeleid met betrekking tot de ‘transformatie sociaal domein’. Het systeem, de overheid, en wat het bedenkt voor burgers en buurten is in de definitie leidend, inclusief de vorm waarin dit bedenken gegoten wordt: de reconstructie van buurtplatform naar buurtnetwerk. Het hart van de transformatie is de dagelijkse leefwereld van burgers. Dit hart klopt, omdat er in elke buurt actieve buurtbewoners zijn die het *eigen* sociaal vermogen delen met medeburgers. De zeggenschap en regie over dit vermogen ligt bij de burgers zelf,- niet bij de gemeente en ook niet bij een buurtnetwerk of –platform. Zeker niet wanneer dit netwerk of platform moet passen binnen de regie van de gemeente. In deze - huidige - benadering wordt voorbijgegaan aan de organische eigenheid, werking en samenhang van de buurt. En aan de noties van kracht en kwetsbaarheid van mensen én hun dagelijkse leefomgeving.

De definitie impliceert dat actieve buurtbewoners een prijs voor erkenning betalen: de acceptatie van een bevoogdende, schijnbaar nieuwe orde. Daarmee miskent zij de eigenheid, betekenis en complexiteit van de dagelijkse leefwereld met haar informele netwerken van actieve burgers, de bron van innovatief elan. Dat staat haaks op de essentie van het transformatieproces.

De definitie is splittend.

De definitie split buurtbewoners met het buurtplan als slijtzwam. De definitie scheidt de buurtplan gecommitteerden en - daarom - gefaciliteerd buurtbewoners van de actieve buurtbewoners die onafhankelijk van het buurtplan bijdragen aan het leefklimaat. Waarom zou een buurtplatform actieve buurtgenoten onder het regiem van een buurtnetwerk met buurtplan plaatsen? Het zijn immers primair overheid constructies die los staan van de verhoudingen in de eigen buurt en de dagelijkse actualiteit. Hier schuren leef- en systeemwereld. De “maakbare” codes van de systeemwereld werken niet in de dagelijkse leefwereld. Hier gelden andere wetten die te maken hebben met de kwaliteit van onderlinge verhoudingen, vertrouwen, respect, wederkerigheid. Daarin past geen slijtzwam. Wel het recht op zelfbeschikking: met elkaar bepalen wie we zijn en wat we aan elkaar hebben. Dat is veel veelzijdiger dan een eenvoudig onderscheid tussen burgers, al dan niet actief en erkend.

Tenslotte iets over de transitie van buurtplatforms naar buurtnetwerken volgens **Wij’s**.

¹ Kenbaar gemaakt lopende het participatieproces: briefwisseling A.Alberts, proces coördinator

Elke samenleving van mensen, zoals een buurt of stad, **is** een verzameling van informele en formele netwerken van mensen. **Hoe** die netwerken *inhoudelijk* functioneren is van betekenis voor het welzijn van de buurt en de burgers. We weten uit ervaring, de praktijk en sociale studies dat veel netwerken “van wederkerigheid en vertrouwen” zijn beschadigd en misvormd als gevolg van professionalisering (onteigening), individualisering (sociale verwaarlozing en miskennen) en economisering (misvorming naar vraag en aanbodverhouding). Of ze worden hiermee bedreigd. De schade en bedreigingen zijn niet gelijk verdeeld over de stad en tussen buurten. Net zo min als het sociale vermogen van burgers om voor elkaar en de buurt wat te kunnen betekenen.

2. Reactie op de conceptverordening vrijwilligersactiviteiten welzijn en zorg 2017

Wij, burgers, overheid en professionals, dienen een algemeen belang met het herstel, de vitalisering en goed onderhoud van onze sociale buurtnetwerken. De stad heeft baat bij deze basis van veiligheid, gezondheid en leefbaarheid met welzijn en zorg als bouwstenen.

Wij's vraag is hoe de overheid subsidie inzet om dat voor elkaar te krijgen en (zo) ook handen en voeten te geven aan haar - nieuwe- positie en rol in haar relatie tot burgers². De verordening bevestigt onze kritiek op de manier waarop de overheid burgers / vrijwilligers ziet en daarmee omgaat. Subsidieverordening is een instrument om het stuur in eigen hand te houden en burgers , die subsidie vragen, in controle én in uitvoering van haar overheidsbeleid.

We willen echter niet teveel in herhaling treden. In de praktijk ervaren we ook de worsteling van ambtenaren, professionals en bestuurders om “het anders” te willen doen. Het is goed te beseffen dat veel –netwerken van- burgers inmiddels ruime ervaring hebben met elkaar, de buurt en de overheid. Wij kunnen onze kennis en ervaring met **wat** wel en niet goed **hoe** werkt,- delen. Zonder de pretentie volledig te zijn noemen een aantal punten die kunnen bijdragen aan dit proces van verandering. We beperken ons daarbij tot de gemiste onderdelen en de toegankelijkheid en kwaliteit van de teksten zelf.

Gemiste onderdelen:

- De notie van *algemeen en gemeenschappelijk belang* dat gesteund wordt met subsidies aan burgers.
- Erkenning van de eigen inhoud en vorm van burger-netwerken, zo nodig te subsidiëren
 - De notie dat *burgers aanbieders van sociaal vermogen* zijn. De overheid is ‘de vrager’ . Zij heeft dit nodig om haar innovatieopdracht uit te kunnen voeren.
 - De uitgangspunten van eigen regie (burgers) en *gelijkwaardigheid* in de samenwerking tussen overheid en burgers aan de gemeenschappelijke zaak. De vraag en aanbod relatie domineert met de overheid als aanbieder aan het roer.
 - *De rechten van burgers* zoals recht op ontmoetingsruimte, zelforganisatie, informatie, initiatief etc. In de verordening wordt wel gesproken over plichten.
 - Aandacht voor de *randvoorwaarden om als burgers buurtactief* te zijn en kunnen blijven. Los van projectvoorstellen vraagt het dagelijks relatieonderhoud en beheer koffiegeld, huur.

² in de verordening vrijwilligers

- De notitie dat *we allemaal burger zijn*, dat iedereen een bijdrage levert en gesprekspartner is,- niet alleen de voorselectie van stakeholders.

Toegankelijkheid en kwaliteit van teksten

Het taalgebruik past bij de systeemwereld niet bij de dagelijkse leefwereld. De toon en terminologie is zakelijk, juridisch verzekerd en organisatie gericht. Dit taalgebruik is niet voor alle burgers gelijk toegankelijk en belemmert de toegang tot subsidie. De verwijzing naar professionele ondersteuning is o.i. tekort door de bocht en een klassieke, ontoereikende reflex op het vraagstuk van structurele ongelijkheid in kansen tussen burgers en buurten. Juist in dit transitietijdperk gaat het ook om de uitdaging wat burgers buurt overstijgend voor elkaar kunnen en willen betekenen. En of de overheid dit ondersteunt

Voorbeelden:

In hoofdstuk 1 van de verordening, artikel 1 definities en begrippen: onder c : het woord “corebusiness” en onder het zinsdeel “gewogen afweging daarvan”. Het gaat hier om “belangenafweging“ die voor allen die een beroep op de verordening doen begrijpelijk moet zijn dat het gaat om “belangenafweging”.

Het begrip **prestatieplan / verslag**: wat nu in het plan/verslag moet worden toegelicht is te vaag. Er zijn heel wat opvattingen over hoe een prestatieplan/verslag er uit zou moeten zien. Dan vraagt om willekeur van behandeling.

Artikel 5 WEIGERINGGRONDEN

Opmerking: Artikel 5 lid1: De zin loopt niet!

- In artikel 5 lid 1 wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 4:25 en 4:35 van de Algemene Wet Bestuursrecht en het bepaalde in artikel 5 van de Algemene Subsidie Verordening subsidie kan worden geweigerd. Die verwijzing is wat ons betreft wetstechnisch gezien juist.
- Bij de lid 2 van dit artikel – 2^e zin zou na het woordje “In” het woord “de” moeten vervallen.
- Lid 3. In dit artikel lid wordt nagenoeg woordelijk opnieuw de bepalingen in artikel 4:35 Awb opnieuw geciteerd:
 - Lid 3 onder a het bepaalde in artikel 4:35 lid 1 AWB onder a geciteerd;
 - Lid 3 onder b het bepaalde in artikel 4:35 lid 1 ABW onder b geciteerd;
 - Lid 3 onder c het bepaalde in artikel 4:35 lid 1 AWB onder c geciteerd.
- Lid 5. Onder dit artikellid is het bepaalde in artikel 4:35 AWB lid 2 onder a en b geciteerd.

Teksten Uitvoeringregeling Buurtnetwerken 2017-2018

Opmerkingen vooraf:

Het valt op, dat in hoofdstuk 1, algemene bepalingen , artikel 1 , definities en begrippen, in een aantal gevallen niet dezelfde tekst en of aanduiding wordt gebruikt terwijl dat o.i. zou moeten.

- Voorbeelden: artikel 1 onder a, ontbreekt de verwijzing naar lid 1 van artikel 4:21, terwijl die wel bij de definities van de verordening is (zijn) opgenomen!

- Artikel 1 onder c “Buurtplan” is niet in de definities van de verordening opgenomen.
- Artikel 1 **onder b= d** is niet gelijk aan hetzelfde begrip genoemd in artikel 1 onder b van de verordening.
- Artikel 1 onder 2e c= feitelijk onder e is niet gelijk aan de definitie organisatiekosten gehanteerd in de definities van de verordening zelf.
- Artikel 1 d= feitelijk f is niet opgenomen in de verordening zelf.
- Artikel 1 2e d is feitelijk g is niet als begrip in de verordening voor.
- Artikel lid 1 onder e = feitelijk h, komt niet als begrip voor in de verordening zelf.

NIET GEWOGEN IS ALTIJD MIS: BELANGENAFWEGING MOET – EN MOET GOED.

**Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 3 februari 2016, nr. 201503981
Lessen voor de praktijk:**

- Bij lagere vaststelling en terugvordering van subsidie: altijd ook de belangen van de subsidieontvanger mee laten wegen. *De enkele constatering dat niet aan de voorschriften is voldaan, volstaat niet.*
- Weeg de belangen *concreet* af. Dat de subsidieontvanger belang heeft bij een vaststelling conform verlening, is geen afweging maar een doodoener.
- Ook als er op zichzelf bevoegdheid tot lagere vaststelling/terugvordering is: altijd óók nagaan of sprake zou zijn van *onevenredig nadeel voor de subsidieontvanger*, zie artikel 3:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
- Genoemd artikel heeft brede gelding, dus ook bij bijvoorbeeld handhavingsbesluiten: de gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de daarmee te dienen doelen. Die toets vergeet de overheid nogal eens.
- Termijnen zijn er niet voor niets. De Raad van State is onverbiddelijk: te laat is te laat en daarom.....

Voor het overige verwijzen we korthedshalve naar de uitspraak van de Raad van State zoals hierboven aangegeven.

We zijn ons bewust van onze uitgebreide reactie. We hebben de stukken grondig gelezen en zoeken als burgers voor burgers onze eigen weg. We zijn betrokken en kritisch. Verandering vereist schuring.

Wij zijn in afwachting van het vervolg,
Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van Wij's
Rianne Wesenbeek, voorzitter
Rob Noordhoek, bestuurslid.

